

Interview met Kees de Ruiter, regiomanager South-East Asia

Kees de Ruiter is regiomanager Zuid Oost Azië van de ICCO Cooperation, waar Kerk in Actie onderdeel van is. Hij woont en werkt in Bali, Indonesië. Hij was betrokken bij de noodhulp- en wederopbouwactiviteiten in Atjeh, toen deze regio tien jaar geleden (kerst 2004) werd getroffen door de allesvernietigende tsunami.

“De omvang van de ramp was zo groot dat veel mensen letterlijk lamgeslagen waren. Waar te beginnen na zoveel destructie? Kerk in Actie en ICCO waren al actief in het gebied voordat de tsunami toesloeg. Daarom konden we via ons netwerk van lokale hulporganisaties direct noodhulp verlenen. Zo deelden we voedsel- en hygiënepakketten uit.”

De Ruiter werkte destijds voor ICCO in Utrecht en vloog na een week naar het rampgebied. Kerk in Actie en ICCO richtten zich voor de tsunami vooral op conflicttransformatie, want tien jaar geleden was Atjeh een oorlogsgebied. De Ruiter: “Onze partners hielden zich destijds bezig met rechtenkwesies en verzoening. Het opmerkelijke is dat naast al het verdriet en alle vernieling de tsunami ook één positief aspect had, want de gevechten in het gebied stopten. Het vredesproces raakte in een stroomversnelling. Atjeh kreeg autonomie en er zit nu een gekozen regering in het zadel, onder andere bestaande uit de GAM rebellen van destijds.”

“De wensen van de lokale mensen en de ideeën van onze partnerorganisaties zijn altijd leidend, ook als het gaat om noodhulp en wederopbouw. Als je eerst met mensen in gesprek gaat om hun behoefte te inventariseren, kost dat wel meer tijd. Daarom stonden onze huizen niet als eerste, maar zijn het wel huizen die met plezier worden bewoond, want ze voldoen aan de lokale wensen. Met partnerorganisatie SHEEP werkten we een plan uit en boden mensen vervolgens materialen om hun huizen zelf te bouwen.”

“De sharia gold en geldt nog steeds in het gebied. Daar zie je dat geloof en wetgeving samenkomen. Deze wet beperkt vrouwen in hun bewegingsvrijheid en in hun rechten. Een van onze partnerorganisaties RPUK lobbyt voor meer vrijheid van vrouwen en verzet zich tegen de schending van mensenrechten. De oprichtster van deze moslims organisatie RPUK is lid van onze regional council.

Rechtenissues staan hoog op onze agenda, ook na een ramp moet je daar aandacht voor hebben. Zo maakte partnerorganisatie JKMA zich hard voor landrechtenkwesies van de tsunami. Zij hielden zich hier al mee bezig in de conflict situatie. Na de tsunami richtten ze zich vooral op de rechten van de mensen die hun land kwijt waren geraakt. Het is belangrijk om mensen zo snel mogelijk uit de noodhulpfase te krijgen, zodat zij zelf hun leven kunnen opbouwen. Maar geen boer gaat land bewerken als dat officieel niet van hem is. JKMA maakte zich hard voor de rechten van deze boeren.”

“Ik kom nog met enige regelmaat in het gebied. De sharia geldt er nog steeds. De boot die door de kracht van het water midden op het land terecht kwam en die je in veel tv-reportages zag, ligt er nog steeds, nu als een monument voor de vele slachtoffers van de tsunami.”

“Ik vind Atjeh echt een voorbeeld van *building back better*. De regio is ontsloten tot de rest van de wereld. Er is economische activiteit en vooruitgang. Je kunt daarbij goed zien dat Atjeeërs ondernemende mensen. Maar wij moeten keuzes maken en gaan ons werk in Atjeh afbouwen. De reden is eigenlijk heel positief, want programma's voor conflicttransformatie zijn niet meer nodig, de oorlog is voorbij.”